

Gabriela Rosůlková: Osobnost Milana Uherka jako zakladatele dětského pěveckého sboru Severáček

Posudek oponenta

Diplomová práce Gabriely Rosůlkové je věnována Milanu Uherkovi, jedné z nejvýznamnějších osobností dětského sborového zpěvu u nás v druhé polovině 20. stol. Autorka mapuje jeho celoživotní hudební aktivity, mezi nimiž věnuje hlavní pozornost Uherkově sbormistrovské práci v Severáčku.

Na práci oceňuji několik skutečností. Na prvním místě hodnotím kladně, že nejde jen o suché shromáždění faktografických údajů, ale že mnohé kapitoly mají spíše charakter esejí, v nichž autorka se zamýšlí nad některými obecnějšími problémy sborového zpěvu a zaujímá k nim svůj vlastní postoj. Sympatické je i osobní zaujetí, se kterým téma zpracovala, celou prací totiž prozařuje úcta a láska k Uherkově osobnosti, k Severáčku, jímž sama prošla, a potažmo ke sborovému zpěvu vůbec.

Z obsahového hlediska mám několik dílčích připomínek a dotazů. Jedná se někdy o nejasnosti způsobené neobratnou formulací.

- Nerozumím prvnímu odstavci Úvodu. Co autorka myslí onou minulostí ve srovnání s 20. stoletím? V souvislosti s tím je třeba si uvědomit, do které doby spadají počátky dětského sborového zpěvu.
- Co rozumí autorka „hudební řečí“ v následujícím kontextu a v jakém jiném významu se pojem hudební řeč (řeč hudby) používá: „S hudební praxí těsně souvisí osvojení a používání tzv. hudební řeči čili základních hudebně-naukových pojmů i dovedností.“ (12)
- Praxe sbormistra předpokládá „schopnost hudebního doprovodu.“ (15) Je to opravdu schopnost? Podobně se píše o „schopnosti hry z listu.“ (32)
- Není jasné, kde Uherka maturoval. Dozvídáme se pouze, že na maturitu se „vydal ještě z Tovačova“ (26). Ale kam? Podobně se nedozvíme, zda všechny studijní obory v Brně dokončil. (30)
- U lidových písní různých národů není jasné, zda se jedná o úpravy Uherkovy. (51)

Stylistická neobratnost, mnohdy naivní až komické formulace jsou nedůstojné diplomové práce. Zvláště zářející jsou proto, že se jedná o práci studentky českého jazyka a literatury. Na tomto místě uvádím jako demonstraci jen několik citátů:

- „Hudební metodologie 20. století dospěla k názoru, že nácvik písně by měl vždy začínat podle notové předlohy.“ (13)
- „Sbormistr by si měl neustále doplňovat svou osobní přípravu.“ (15)
- „Měl by vyhledat místa, která by mohla činit při nácviku potíže... a promyslet metody, jak těmto komplikovaným místům předejít.“ (15-16)
- K opeře Tannhäuser: „Její hudební mohutnost ve smyslu délky i melodické rozlehlosti byla pro Milana Uherka mocným hudebním zážitkem. (29)
- „Mimo divadlo vznikala možnost získání drobného honoráře na takzvaných rekreačních odborářských pobytech zřizovaných tehdejším komunistickým režimem.“ (29)
- „Vedení sboru mu přinášelo nejednotvárnou a atraktivní práci předpokládající setkání se zajímavými lidmi...“ (31)
- „Skladby pro orchestr byly podle potřeby určeny komornímu i rozsáhlejšímu složení hudebníků v podobě jednoduchých rytmických sestav nebo náročnějších orchestrálních provedení.“ (31)
- „Premiéra čerstvě nabytých skladeb se uskutečňuje v závěru soustředění v letařovickém kostelíku...“ (42)

- S nástupem sbormistra L. Černého si „Hudební úroveň a kvalitu... sbor ponechal.“ (47)
- „Uherek vždy vyžadoval precizní výslovnost specifických nářečních slabik.“ (49)
- „Vánoční koledy jsou lidem blízké nejen svou hudební krásou a citovou hloubkou, ale také svou sociologickou úlohou.“ (52)

Není vhodné v průběhu celého textu používat jméno protagonisty v úplné podobě „Milan Uherek“.

Objevují se však i chyby gramatické a pravopisné, např.

- „systematická sborová škola, jehož struktura“ (39)
- „Děti Severáčku tak získaly pověst jedné z nejvychovanější a nejsympatičtější dětské společnosti.“ (44)
- Podařilo se získat „novomanžele Silvii a Petra Pálkovi.“ (47)
- „Vícehlasý cyklus Evropské koledy vznikaly v průběhu...“ (54)
- Byl členem poroty v městě Celje „na Slovinsku.“ (38)
- Jak se správně píše slovo „molový“? (22)
- Poměrně velké množství chyb je v interpunkci.
- Jakým slovním druhem je „viz“ a jakou vyžaduje vazbu? (56)

Připomínky mám i k formálnímu uspořádání textu. Týkají se

- psaní neslabičných předložek na konci řádků,
- nejednotného nastavení tabulátorů,
- nezarovnaného pravého okraje.

Závěr: Přestože je práce obsahově zajímavá, zdařilá a přínosná, vzhledem k velmi nízké jazykové úrovni navrhuji hodnocení známkou **dobře**.

V Praze 4. 5. 2010

Doc. PhDr. Stanislav Pecháček, Ph.D.